

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 12C/61/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8323202617
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Engel
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2023:8323202617.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudcom JUDr. Jozefom Engelom v spore žalobcu: Rozhlas a televízia Slovenska, Mlynská dolina, 845 45 Bratislava, IČO: 47 232 480 proti žalovanému: A. B. C., nar.XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX/XX, XXX XX E. – F. B., zastúpený: JUDr. Valéria Brečková, advokátka, Ďaľkovská 470/14, 069 01 Snina, v spore o zaplatenie 443,88 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 139,20 eur na istine, pokutu vo výške 17,- eur, náklady poštových sadziieb spojených s vymáhaním vo výške 2,10 eur, to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd konanie do výšky 287,68 eur zastavuje.

III. Súd vracia žalobcovi sumu 17,- eur na súdnom poplatku, ktorú žalobcovi vráti po právoplatnosti tohto uznesenia Slovenská pošta, a.s..

IV. Súd priznáva žalovanému vo vzťahu k žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 35,2% s tým, že o výške trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Dňa XX.XX.XXXX bola tunajšiemu súdu žalobcom doručená žaloba s návrhom na vydanie platobného rozkazu, ktorou žiadal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu 443,88 eur, úhradu poštových sadziieb spojených s vymáhaním pohľadávky vo výške 2,10 eur a nahradiť mu trovy konania z dôvodu neuhradenia poplatkov za služby verejnosti v zmysle zákona č. 340/2012 Z.z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska.

2. Podanie žaloby odôvodnil tým, že žalovaný je zo zákona platiteľom úhrady za služby verejnosti podľa § 3 písm. a) zákona vo výške 4,64 eur, podľa § 6 ods. 1 zákona s periodicitou úhrady: mesačná, v zmysle ust. § 7 zákona. Kontrolou úhrady zistil, že žalovaný ku dňu podania žaloby nezaplatil úhrady za obdobie XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX.

Žalobca vyzval žalovaného písomnou výzvou zo dňa 14.02.2023 na zaplatenie omeškanej úhrady a na zaplatenie poštových sadziieb súvisiacich s odoslaním výzvy. Nakoľko žalovaný pohľadávku neuhradil v lehote do 30 dní od doručenia výzvy, je povinný v zmysle § 10 ods. 3 zákona zaplatiť aj pokutu vo výške 17,- eur. Dlh predstavuje pohľadávku žalobcu v sume 443,88 eur, ktorá pozostáva z 92 neuhradených mesačných predpisov v kontrolovanom období vo výške 426,88 a zmluvnej pokuty vo výške 17,- eur. Výška dlhu je súčtom počtu neuhradených predpisov v kontrolovanom období a sadzby úhrady v zmysle § 6 ods. 1 Zákona

3. Súd vo veci rozhodol v skrátenej podobe vydaním platobného rozkazu č.k. 12C/61/2023-12 zo dňa 28.08.2023, ktorým žalobe v celom rozsahu. Proti platobnému rozkazu žalovaný podal v zákonnej lehote odpor a uviedol, že sčasti neuznáva žalobcom uplatnený nárok z dôvodu premlčania. Nárok žalobcu uznal iba do výšky nepremilčanej pohľadávky.

4. Dňa 10.10.2023 bolo tunajšiemu súdu doručené podanie, ktorým žalobca zobral žalobu čiastočne späť a to v uplatnenom nároku na zaplatenie sumy 287,68 eur. Po tomto čiastočnom späťvzati žaloby predmetom konania zostal nárok na zaplatenie istiny vo výške 139,20 eur, pokuty vo výške 17,- eur a poštových sadzieb spojených s vymáhaním vo výške 2,10 eur.

5. Podľa § 144 CSP žalobca môže vziať žalobu späť.

Podľa § 145 ods. 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

6. V danej právnej veci žalobca zobral žalobu čiastočne späť v priebehu súdneho konania a to ešte pred pojednávaním vo veci samej, súd preto žalovaného o súhlas s čiastočným späťvzatím nežiadal a konanie v časti o zaplatenie sumy 287,68 eur zastavil.

7. Podľa § 11 ods. 3 zákona č. 71/1992 Zb. v znení noviel, poplatok splatný podaním žaloby, návrhu na začatie konania, odvolania, žaloby na obnovu konania alebo dovolania sa vráti, ak sa konanie zastavilo, ak sa žaloba, návrh na začatie konania, odvolanie, žaloba na obnovu konania alebo dovolanie odmietlo alebo vzalo späť pred prvým pojednávaním bez ohľadu na to, či bol vydaný platobný rozkaz; to neplatí, ak bolo dovolanie odmietnuté z dôvodu, že smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. Ak sa návrh na začatie konania o rozvod manželstva vzal späť po prvom pojednávaní na príslušnej inštancii súdov, vráti sa polovica všetkých zaplatených poplatkov. V konaní pred správnym súdom sa poplatok vráti, ak sa konanie zastavilo, ak sa správna žaloba, kasačná sťažnosť alebo žaloba na obnovu konania odmietla alebo vzala späť pred prejednaním veci.

Podľa § 11 ods. 4 Zákona č.71/1992 Zb. v znení noviel, okrem poplatku v konaní o rozvod manželstva a poplatku, ktorý sa vracia podľa odseku 1, sa poplatok alebo jeho časť (preplatok) vracia krátený o 1 %, najmenej však 6,70 eura. Ak sa návrh vzal späť pred zaplatením poplatku, poplatok sa nevyrubuje.

8. Súd zároveň rozhodol aj o vrátení časti zaplateného súdneho poplatku zodpovedajúcemu sume čiastočného späťvzatia, teda vo výške 17 eur.

9. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby, prehľadom predpisov a platieb žalovaného, výzvou na zaplatenie nedoplatku úhrady za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska zo dňa XX.XX.XXXX, kópiou nedoručenej zásielky, potvrdením o tarifnej cene za úhradu zásielky a zistil tento skutkový stav veci:

10. Z prehľadu predpisov a platieb z databázy žalobcu za obdobie od XX/XXXX do XX/XXXX, var. symbol XXXXXXXXXXXX vyplýva, že za uvedené obdobie bola žalovanému na úhradu predpísaná suma 428,98 eur a za úhradu poštovného suma 2,10 eur a to v období XX/XXXX. Podľa prehľadu platieb žalovaného za žalované obdobie vyplýva, že žalovaný v prospech žalobcu neuhradil žiadne finančné prostriedky. Výzvou na zaplatenie nedoplatku zo dňa 14.02.2023 žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie nedoplatku úhrady za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska vo výške 428,98 eur vrátane poštovného vo výške 2,10 eur. Vo výzve žalobca zároveň vyzval žalovaného uhradiť dlžnú čiastku v lehote najneskôr do 30 dní od doručenia výzvy a upozornil ho, že v prípade, ak dlžnú čiastku v uvedenej lehote neuhradí, uplatní si žalobca v zmysle § 10 ods. 5 zák. č. 340/2012 Z.z. nárok na zaplatenie úhrady spolu s pokutou vo výške 17,- eur. Výzva sa vrátila žalobcovi ako nedoručená z dôvodu neprevzatia zásielky žalovaným v odbernej lehote, ako vyplýva z pripojenej kópie vrátenej zásielky. Z potvrdenia Slovenskej pošty Tarifnej ceny za úradnú zásielku zo dňa 14.02.2023 vyplýva,

že tarifná cena pre produkt úradná zásielka (doporučene + doručienka + do vlastných rúk) – podaj cez ePodací hárok od XX.XX.XXXX bola 2,10 eur.

11. Právna zástupkyňa žalovaného na pojednávaní dňa 22.11.2023 uviedla, že žalovaný podal proti platobnému rozkazu v tejto veci odpor, v ktorom vzniesol námietku premlčania nároku žalobcu, a to v časti, pričom žalobca v tejto časti zbral žalobu čiastočne späť. Po čiastočnom späťvzatií žaloby žalovaný uznáva tento nárok a zaplatí ho v stanovenej lehote.

12. Podľa § 1 zák. č. 340/2012 Z.z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon“), tento zákon upravuje platenie, vyberanie a vymáhanie úhrady za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska v oblasti rozhlasového vysielania a televízneho vysielania (ďalej len „úhrada“).

Podľa § 2 Zákona, účelom úhrady je finančné zabezpečenie služieb verejnosti v oblasti rozhlasového vysielania a televízneho vysielania poskytovaných Rozhlasom a televíziou Slovenska.

Podľa § 3 ods. 1 písm. a) Zákona, platiteľ úhrady je fyzická osoba, ktorá je evidovaná dodávateľom elektriny v evidencii odberateľov elektriny v domácnosti ako odberateľ elektriny v domácnosti v odbernom mieste, pre spotrebu v byte alebo v rodinnom dome.

Podľa § 4 ods. 1 Zákona, vyberateľom úhrady a príjemcom úhrady je Rozhlas a televízia Slovenska.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) Zákona, od povinnosti platiť úhradu je oslobodený platiteľ podľa § 3 písm. a), ktorý oznámi a preukáže vyberateľovi úhrady podľa § 9 ods. 6 písm. b), že žije v domácnosti s fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá má na adrese odberného miesta tohto platiteľa trvalý pobyt, alebo sám je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím.

Podľa § 6 ods. 1 Zákona, platiteľ podľa § 3 písm. a) platí úhradu 4,64 eura za každý aj začatý kalendárny mesiac.

Podľa § 7 ods. 1 a 2 Zákona, povinnosť platiť úhradu vzniká od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom sa osoba stala platiteľom, a zaniká posledný deň kalendárneho mesiaca, v ktorom osoba prestala byť platiteľom. Úhrada sa platí mesačne; úhradu za príslušný kalendárny mesiac je platiteľ povinný zaplatiť do posledného dňa príslušného kalendárneho mesiaca.

Podľa § 9 ods. 6 písm. b) Zákona, platiteľ je povinný písomne oznámiť vyberateľovi úhrady do 30 dní odo dňa, keď došlo k skutočnosti, vznik alebo zánik oslobodenia od povinnosti platiť úhradu podľa § 5 ods. 1 a zároveň túto skutočnosť preukázať.

Podľa § 10 ods. 1 a 2 Zákona, platiteľ, ktorý nezaplatí úhradu podľa § 7, je v omeškaní so zaplatením úhrady. Ak vyberateľ úhrady zistí, že platiteľ je v omeškaní so zaplatením úhrady, je povinný ho písomne vyzvať do 60 dní od zistenia tejto skutočnosti na zaplatenie tejto úhrady a na zaplatenie poštových sadzieb súvisiacich s odoslaním výzvy na zaplatenie úhrady.

Podľa § 10 ods. 3 Zákona, ak platiteľ podľa § 3 písm. a) nezaplatí úhradu a poštové sadzby v lehote do 30 dní od doručenia výzvy podľa odseku 2, platiteľ je povinný zaplatiť vyberateľovi úhrady aj pokutu 17,-eur.

Podľa § 10 ods. 5 Zákona, nárok na zaplatenie úhrady, s ktorou je platiteľ v omeškaní, pokuty podľa odsekov 3 a 4 a poštových sadzieb je povinný vyberateľ úhrady uplatniť na súde.

13. Predmetom sporu je zaplatenie koncesionárskych poplatkov, ktoré boli tradičným zdrojom financovania verejno-právneho rozhlasového a televízneho vysielania. Koncesionársky poplatok je považovaný za osobitný príspevok na finančné zabezpečenie plnenia zákonom stanovených povinností a úloh žalobcu, ohľadom poskytovania verejnej služby. Koncesionárske poplatky nie sú platbou za ponuku programov ani za ich užívanie, t. j. sledovanie určitých programov, ale platbou, ktorá sa vzťahuje na každého, kto je odberateľom elektriny. Fyzická osoba i právnická osoba teda platí za vysielanie formou koncesionárskych poplatkov. Prostredníctvom koncesionárskeho poplatku fyzická

osoba (resp. právnická osoba) financuje verejnú službu, ktorá mu je poskytovaná ako občanovi. Sadzba koncesionárskeho poplatku nie je určená náhodne. Ide o sumu vyjadrujúcu podiel skutočných nákladov nevyhnutných na dodržiavanie programových záväzkov verejno-právneho vysielateľa (žalobcu), ktorý zo zákona poskytuje službu verejnosti tvorbou a šírením rozhlasových a televíznych programov na celom území SR. Táto verejná služba je charakteristická tým, že je univerzálne určená verejnosti a je financovaná verejnosťou. Systém financovania žalobcu do júna 2023 vychádzal zo zákonom stanoveného koncesionárskeho poplatku ako základu jeho financovania verejnými zdrojmi.

14. Žalovaný vzniesol voči uplatnenému nároku žalobcu námietku premĺčania a súd sa ňou v prvom rade musel zaoberať.

Podľa § 100 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), právo sa premĺči, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premĺčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premĺčania dovoľá, nemožno premĺčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premĺčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Po čiastočnom späťvzatí žaloby predmetom konania zostal nárok žalobcu na zaplatenie koncesionárskych poplatkov za obdobie XX/XXXX až XX/XXXX. Za najstaršie žalované obdobie splatnosť úhrady bola dňa XX.XX.XXXX. Premĺčacia doba tak začala plynúť dňa XX.XX.XXXX a uplynula dňa XX.XX.XXXX. Žaloba bola v danej právnej veci podaná dňa XX.XX.XXXX, teda ešte pred uplynutím zákonnej trojročnej premĺčacej doby. Po čiastočnom späťvzatí už v konaní nie je uplatňovaný premĺčaný nárok.

15. Žalovaný vo svojom odpore ako aj prostredníctvom právnej zástupkyne na pojednávaní uznal žalobu do výšky nepremĺčanej pohľadávky.

16. Súd mal teda v konaní za preukázané, že žalovaný ako fyzická osoba za obdobie XX/XXXX až XX/XXXX nesplnil svoje povinnosti vyplývajúce z právneho predpisu týkajúceho sa platenia úhrad za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska, pretože neuhradil žalobcovi predmetné platby vyplývajúce zo zákona za uvedené obdobie v celkovej výške 139,20 eur.

Tiež mal súd za preukázané, že žalobca výzvou zo dňa 14.02.2023 žalovaného informoval o výške jeho nedoplatku a zároveň ho vyzval na zaplatenie dlžnej sumy. Žalobcovi v zmysle § 7 Zákona vznikol nárok na zaplatenie poštovného za zaslanú výzvu. V zmysle potvrdenia Slovenskej pošty tarifná cena poštovného za poštovú zásielku, ktorou bola žalovanému výzva doručená, bola v čase doručenia 2,10 eur.

Nakoľko žalovaný nezaplatil úhrady a ani poštové náhrady v lehote 30 dní odo dňa doručenia výzvy na zaplatenie, súd dospel k záveru, že dôvodný je aj nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 17,- eur v zmysle § 10 ods. 3 Zákona č. 340/2012 Z.z..

Súd preto zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 156,20 eur (139,20 eur + 17 eur) a tiež zaplatiť náhradu poštovného vo výške 2,10 eur.

17. V danom prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy vo výške 443,88 eur + 2,10 eur, teda 445,98 eur, pričom žalobcovi bola priznaná suma 156,20 eur + 2,10 eur, teda 158,30 eur (nepripravená bola vo výške 287,68 eur – z dôvodu zastavenia konania po čiastočnom späťvzatí), z čoho vyplýva, že žalobca mal v konaní úspech 35,5 % a žalovaný mal úspech 64,5 %, nakoľko v konaní bol úspešnejší žalovaný, v zmysle § 255 ods. 1 CSP mu prináleží nárok na náhradu trov konania v rozsahu 29 % (úspech žalovaného odpočítaný od úspechu žalobcu, teda 64,5 % - 35,5%). O výške trov bude s poukazom na § 262 ods. 2 CSP rozhodnuté samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti III. výroku tohto rozhodnutia, ktorým súd rozhodol o vrátení súdneho poplatku, odvolanie nie je prípustné. (§ 355 ods. 2 CSP, § 357 CSP a contrario)

Proti I. II. a IV. výroku tohto rozsudku možno podať odvolanie písomne v dvoch vyhotoveniach v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Humenné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.